

U POVODU PITANJA PRAVA GLASA HRVATA DIJASPORE

BILJEŠKA O PRAVU GLASA OPĆENITO I O NJEGOVOM VRŠENJU POSEBNO OD DRŽAVLJANA NASTANJENIH U INOZEMSTVU - S PREGLEDOM FRANCUSKOG ZAKONODAVSTVA KOJI SE TIČE NJIHOVOG ZASTUPANJA

O ulozima prava glasa općenito

Pravo glasa je u vezi s posjedovanjem državljanstva . Ono je osnovno političko pravo, i u nekim zemljama «glasati» jest elementarno građansko pravo, dapače i obaveza pravno kažnjavana s kaznom globe u slučaju neopravdanog neizvršivanja.

Lišiti skupno jednu zajednicu građana od prava na glasanje, prije svega zbog političkih naklonosti i mišljenja koja su joj pripisivana, je praksa svojstvena totalitarističkim komunističkim režimima, i općenitije je obilježje jednog režima koji odbija stvarnu demokraciju ili koji nije usvojio osnovna načela slobodne i pluralističke zastupničke demokracije, što se može dogoditi naročito u tranzicijskim režimima.

Danas, glasačka suzdržanost je pojava protiv koje se treba boriti moderna demokracija i koja predstavlja za nju ozbiljnu opasnost, kada odražuje nezainteresiranost građana za opću stvar . Demokratska društva brane zbog toga ideal ujedno građanskog, racionalnog i pojedinačnog političkog sudjelovanja . Svejedno je ako je glasanje glas podrške jednom kandidatu (ili jednoj stranci), njegovoj sposobnosti, njegovom iskustvu, njegovoj ličnosti, njegovom programu, ili naprotiv ako je glasanje prosvjedni glas, glas koji izražava jednu oporbu postojećem političkom i društvenom sustavu, ili vladajućoj političkoj «ponudi».

Doista u demokraciji, ova su dva načela usko povezana : načelo biračkog utemeljenja legitimnosti vlasti, koje ide uvijek usporedo s načelom slobodnog izražavanja građanskog nepovjerenja prema nositeljima vlasti . Demokracija poduzima i uključuje ujedno mogućnost glasovanja za odobravanje i mogućnost glasovanja za neodobravanje u ime slobode mišljenja i izražavanja, jednakosti građana i nediskriminacije među njima . To je isto toliko sredstvo odabiranja kandidata koliko i sredstvo za njihovo otklanjanje.

Kroz vršenja prava glasa se stavlja na kušnji legitimacija političke vlasti . U najširoj mogućoj suglasnosti svih građana zajedno, izražavana preko glasanja, nalazi se izvor legitimnosti vladâ u modernim političkim sustavima demokratskog tipa.

O značenju prava glasa

Glasanje je najprimjerenije sredstvo za izabrati između raznih političkih projekata pobuđenih svjetonazorima svojstvenim raznim strankama i kandidatima koji teže za upravljanje državom i nacijom . Povodom izbora se postavljaju i riješavaju koliko različita toliko i bitna pitanja koja se tiču društvenog uređenja, političkog režima, institucija, gospodarskog izbora, zajedničkih vrijednosti.

Glasanje je i sredstvo pomirenja društvenih odnosa, učvrstivši pripadnost jednoj zajednici, zaklinjavši ujedno i strahove, bojazni od nereda i sukoba . Ono je u isti mah sredstvo za

slobodno izražavanje građana, koji im omogućuje, barem za vrijeme izbora, ulaziti u ujedno blisku i daleku, čarobnu i tajanstvenu sferu vlasti.

Birački čin oblikuje i pokreće proces građanske integracije . On je u pravom smislu riječi mehanizam suprotstavljenja nasilju i odbijanja bune, znak jedne dovršene integracije . Glasati za jednog kandidata ili za jednu stranku ili ih otklanjati, znači ujedno i nadasve glasati za instituciju glasanja . Jer glasanje je jedan način izražavanja svoje vjernosti prema političkom sustavu i pripadajućoj zajednici (prvenstveno naciji). Prilika je i za «progovoriti», upotrebivši sustav političke medijacije koju zastupnička demokracija nudi.

O pravu glasa kao svojstvo građanstva i/ili pripadnosti naciji

Glasanje je znakovit čin državljanstva i/ili građanstva . U povijesti, glasanje se počelo ustaliti kao svojstvo pojedinaca koji pripadaju nacionalnom korpusu . Uređivanje vršenja prava glasa i sama definicija prava građanstva i njenih granica, bila su usredotočena oko posjedovanja državljanstva . Zakoni su spojili pravo glasa s pripadnošću naciji . Danas, u sociološkom i teorijskom pogledu, čin glasanja održava uvijek uske veze s pripadnošću naciji . Odražavao je ujedno osjećaj u postojanje jednoga nacionalnog «Mi», i osjećaja pripadnosti tom zajedničkom biću. Ako nisu sve nacije nužno prijanjale uz demokraciju, sve su se demokracije –posebno masovne demokracije- nadahnjivale pripadnošću naciji .

Može se reći da je postojala povijesna podudarnost između izučivanja općeg prava glasa i razvijanja nacionalnih identifikacija. Dandanas u vršenju prava glasa, nacionalna identifikacija i smisao građanske dužnosti koja od nje proizlazi, imaju još uvijek veliku važnost .

Stvarno sudjelovanje na izborima, djelatno vršenje prava glasa, ne mogu se tumačiti samo s paradigmom racionalnog djela ili s čisto materijalističkim pojedinačnim računanjem između troška i koristi koje bi mogle biti kad se upisujemo ili ne na biračkom popisu i kad se raspitamo o izbornom ulogu . Političko sudjelovanje i čin glasanja mogu biti tumačeni samo ako se uzimaju u obzir druge pobude, napose identitetne prirode . Jer glasanjem, birač čini više nego izražavati svoja mišljenja : iskazuje ujedno privrženost, zalaganje prema zajednici u kojoj se prepoznaje . Ne glasati značilo bi izdati spomen na one koji su se borili da bi rečena zajednica mogla uživati slobodno i jednakopravno glasačko pravo i doista ga vršiti . To bi i na stanovit način duboko dovelo u pitanje nacionalni opstanak i njegov društveni poredak . Zabraniti skupini građana i pripadnika nacije da sudjeluju u glasanju, znači oteti im državljanstvo, isključiti ih od nacionalnog korpusa, i lišiti ih prava građanstva ; te su diskriminatorne prakse, na uštrb javnih i individualnih sloboda, arhaične, i ne bi smjele postojati u istinskoj demokraciji.

Ako pravo glasa ostaje znak pripadnosti naciji i usko je s njom povezan, suvremeni demokratski sustavi (i osobito u okviru Europske unije kojoj Hrvatska teži, i usred koje je europsko pravo građanstva udijeljeno svim državljanima država-članica), kao što i sadašnja republikanska načela, udružuju također pravo glasa i pravo građanstva . Pravo građanstva treba biti zamišljeno kao djelatno uživanje prava i ispunjenje dužnosti . Sudionička demokracija se dakle ne ograničava na jedan sustav jamstava zaštitničkih prava, ona pretpostavlja zalaganje građana, dužnih zanimati se za javne stvari . Dakle kada izražavaju svoja mišljenja u svrhu usmjerenja odluka vlasti, trebaju uzeti u obzir ne samo svoje posebne interese, nego i one svojih sugrađana, pa makar pristajali na stanovita žrtvovanja, jedni prema drugima . To je ono što posebno povezuje članove zajednice među njima, koje omogućuje osmisliti djelotvorno pravo građanstva, otvoreno i izdašno, u ime onoga što ih je ujedinilo u trajnost nacionalne povijesti, i koji opravdava da se očekuje od svakoga spram svih,

pažljivosti i zalaganja koja označuju pravo građanstva u potpunom smislu riječi . Ta veza je ona koja opravdava pridavanje (i čak pridržavanje) stanovitih prava građanima povezanih među njima kroz zajedničku pripadnost, to jest također i pripadnost naciji . Prvo od tih prava jest pravo glasa . Preko njega i kroz njega građani produljuju naciju usmjerivši svoju budućnost . Naravno da u takvom sustavu, zajednica građana, čije se granice podudaraju s opsegom nacije, ostaje otvorena prema onima koji se žele uključiti u nju, ukoliko usvajaju vrijednosti koje označuju nacionalnu kulturu, pa makar i pridonijevši njenom razvitku, jer nacija je povijest u nastajanju koju građani izgrađuju zajedno . Ta je integracija, opipljivi dokaz volje za dijeliti zajedničku sudbinu, ona koja otvara pristup pravu glasa.

Najzad, pravo građanstva i glasanje idu skupa i obojica su ponajviše povezani s pripadnošću naciji . Državljanin je također i građanin (i obratno u tradicionalnim europskim demokracijama), i njegovo glasanje izražava jedno i drugo svojstvo kao ujedno i svoja osobna mnijenja.

Utjecaj pokretljivosti ljudi na odnos između glasanja, prava građanstva i pripadnost naciji

Može se smatrati da odnos pripadnost naciji - pravo građanstva - pravo glasa, može biti oslabljen na primjer zbog pojave manjina (naročito proistekle iz imigracije) kao i zbog procesa regionalne integracije (posebno europske) . Ali to ne stavlja u pitanje pravo glasa kao oblik (manje više svjestan) uključivanja u nacionalnu zajednicu . Može se najviše govoriti o stanovitom «raznolikovanom» pravu građanstva, ali bez prekida (ili rastavljanja) između biračkog sudjelovanja, građanskog sudjelovanja (koje označuje pravo građanstva) i pripadnosti naciji . Pravo građanstva pače i «raznolikovano» ostaje temelj trojice razreda prava koja su : građanska prava (o mišljenju, vlasništvu, izražavanju, jednakosti pred zakonom i pred sudcem, sloboda ugovaranja), politička prava (u prvom redu slobodno, jednakopravno, opće pravo glasa), i socijalna prava (ustanovivši građansku solidarnost i borbu protiv nejednakosti).

Odnos između prava glasa i pripadnost naciji je snosio učinak jedne druge pojave : rastuća pokretljivost ljudi (bila ona hotimična ili prisilna) koja može imati kao posljedicu sužavanje središnjeg položaja glasanja u vršenju prava građanstva, i olabavljenje nacionalnog veza . Ova pokretljivost je danas nerazdvojiva od modernog života, razvoja saobraćaja i međunarodnog prometa, te globalizacije u svim svojim oblicima . Ali može biti i zadnji trag totalitarizama i diktatorskih režima, koji su uzrokovali prisilna progonstva . Ona proizlazi danas također od europske izgradnje, i čini se na prvi pogled da je statut europskog prava građanstva nanovo pokrenuo raspravu o ideji «post-nacionalnog» prava građanstva . Maastrich-ev Ugovor (1992 g.) je dakako ustanovio jedno «europsko pravo građanstva», ali se ovo suzuje na preslagivanje nad nacionalnim građanskim pripadnostima država-članica, i njih ne zamjenjuje. Ovo novo pravo građanstva otvara nova prava svojim nosiocima (pravo slobodnog kretanja i boravka u Europskoj Uniji, pravo na diplomatsku i konzularnu zaštitu trećih zemalja koje pripadaju Europskoj Uniji, pravo glasa i pravo biti biran na lokalnim i europskim izborima u državi prebivališta, itd.) . Ova nova stečena prava dokazuju stanovito razdvajanje između pripadnosti naciji i prava građanstva ; ali u nikojem slučaju nije pravo glasa dovedeno u pitanje, i na stanovit način je proširen u korist pripadnika nacije koji borave izvan matične zemlje, i samo se europsko pravo građanstva temelji na državnoj pripadnosti – jednoj državi članici- a da ne ide dotle da preraste u jednu zamjenjivu «europsku nacionalnu pripadnost» . Nema dakle razdvajanja između europskog prava građanstva i pripadnosti naciji,

nego naprotiv dodjeljivanje novog svojstva i nagrađivanje nacionalne pripadnosti u vršenju novih prava izvan matične zemlje u svojstvu novog «europskog prava građanstva».

Klasična pripadnost naciji –u svom odnosu s pravom građanstva pače i proširen- ne prestaje biti osnova prava glasa, u ime te posebne solidarnosti koja proizlazi iz žrtvovanja podnesenih u prošlosti i onih koji je svatko još spreman podnijeti . Današnji građani trebaju svi vršiti pravo glasa, zbog toga što se smatraju dužnima prema patnjama koje su prošle generacije podnijele za steći prava s kojima raspolažu (napose pravo hrvatske nacije na konstituiranje u državu i na slobodan izbor svoje vlade) . Drugim riječima, moraju imati mogućnosti vršiti dužnosti koje proizlaze iz prava koja su im bila prenijeta, u prvom redu ispuniti svoju biračku dužnost.

Stanje u Francuskoj : pravo glasa i zastupanje Francuza nastanjenih u inozemstvu

Moderna država temeljena na demokratski i liberalni ustav, ne može se odreći sudjelovanja građana u službi općeg interesa . U zapadnim zemljama poput Francuske, Njemačke, Italije i SAD-a (sa stanovitim posebnostima u Ujedinjenom Kraljevstvu s obzirom na Commonwealth-a), pravo glasa i pravo građanstva su povezani.

1^o) Pitanje prava glasa Francuza u inozemstvu

Svi francuski građani vrše pravo glasa na svim izborima i podjednako . Pravo građanstva je shvaćeno kao pravna sposobnost sudjelovanja u vršenju vlasti po pravu glasa i birljivosti na javnim službama . Izravna veza između građanstva i državljanstva tumači se činjenicom da se prvobitno francusko pravo građanstva slagalo s pripadnošću naciji . Ovo nacionalno pravo građanstva i pravo glasa ostaju još uvijek povezani.

Danas, nacionalno pravo građanstva ne sačinjava više jedini oblik vršenja građanstva i prava koja od njih proistječu . Ali odnos između pripadnost naciji i građanstva nije stavljen u pitanje zbog proširenja prava u korist onih građana koji nisu pripadnici nacije : ali pripadnik nacije ne bi mogao imati manja prava nego građanina koji ne pripada naciji.

Ako pravno shvaćanje izjednačuje čin glasanja s pojedinim pravom, u političkoj raspravi i u uobičajenom govoru, pravo glasa se postupno preoblikovalo u građansku nepovredivu dužnost, zbog tolikog masovnog neglasanja koji prijete demokraciji . Ako član 8-A Ugovora o Europskoj Uniji određuje da «je građanin Europske Unije svaka osoba s državljanstvom jedne države-članice», ovo građanstvo ne zamjenjuje državno građanstvo, nego ga nadopunjuje . U takvim prilikama, jedna država-članica koja bi nekoga lišila svojeg državljanstva, lišila bi ga i svojeg europskog građanstva : spriječivši da glasa na svom teritoriju, onemogućuje mu se da izvršava prava proistekla iz europskog prava građanstva . Takvo stvoreno stanje bi bilo problematično s obzirom toliko na Europsku povelju prava, koliko i na Europsku Konvenciju za zaštitu ljudskih prava.

Za ocijeniti položaj Francuza iz inozemstva prema pravu glasa, uputno je najprije podsjetiti da Ustav od 1958 g., u svom prvom članku, određuje da je «Francuska Republika nedjeljiva», i da član 3, u svom stavku 4, podsjeća da su «svi francuski punoljetni državljanji oba spola, koji uživaju svoja građanska i politička prava, birači u uvjetima koja zakon određuje.»

Zakonom od 12 srpnja 2005 g., francuska vlada je htjela preustrojiti, pojednostaviti i olakšati pravo glasa Francuza s prebivalištem izvan Francuske . U ime ravnopravnosti pred glasanjem, zakonodavac je uzeo mjere opreza da ne bi nijedna kategorija Francuza u inozemstvu bila

nepravедno spriječena glasati, i da nijedna osoba ne bude u mogućnosti glasati dva puta . Među mjere opreza, predviđeno je :

- . da je zabranjeno duplo upisivanje na konzularnim listama ;
- . da upisivanje na konzularnoj listi onemogućuje glasanje na nacionalni teritorij ;
- . da je punomoćno glasanje uređeno na isti način za sve birače.

Izborni zakonik određuje pravo glasa Francuza uopće, uključujući one koji žive u inozemstvu, u slijedećim člancima :

Član L.2 : Birači su Francuzi od 18 dovršenih godina, uživajući svoja građanska i politička prava i koja nisu u nikojem slučaju nesposobnosti koje zakon predviđa .

Član L.9 : Upisivanje na biračkim listama je obavezno.

Član L.10 : Nitko ne može biti upisivan na više biračkih lista.

Član L.12 : «Francuzi i Francuzice upisani na popis Francuza nastanjenih izvan Francuske, u konzularnom okružju gdje imaju svoje prebivalište», mogu, na svoj zahtjev, biti upisani na biračkoj listi jedne od sljedećih općina :

- općina rođenja ;
- općina zadnjeg prebivališta ;
- općina zadnjeg stanovanja, pod uvjetom da je stanovanje trajalo najmanje 6. mjeseci ;
- općina u kojoj se jedan njihov predak rodio, u kojoj je upisivan, ili u kojoj je bio na biračkom popisu ;
- birački popis općine gdje je upisan ili je bio upisan jedan njihov srodnik do 4. koljena;

Član L.14 : «Francuzi i Francuzice upisani na popisu Francuza nastanjenih izvan Francuske, u konzularnom okružju gdje imaju svoje prebivalište» i supruge vojnika po zanimanju ili obvezani ugovorom, mogu također, na temelju dokaza bračnih odnosa, tražiti svoje upisivanje na biračkoj listi na kojoj je njihov suprug upisan.

2°) Modaliteti posebnog zastupanja Francuza nastanjenih izvan Francuske

Pitanje političkog zastupanja Francuza koji žive izvan teritorija (u kolonijama ili u inozemstvu) se postavilo istovremeno s onim koji se odnosio na Francuze iz metropole . Naime, već 1789 g. uoči Revolucije, pitanje prava građanstva i njegova odnosa s pravom glasa je bilo navedeno . Tada je bilo riječ o ispitivanju valjanosti mandata 17 zastupnika iz prekomorskih zemalja .

U novije vrijeme, Ustav od 27 listopada 1946 g. određuje da bi novi Parlament trebao biti sastavljen od Nacionalne Skupštine i od «Vijeća Republike» (ime druge Skupštine, nazvane Senat 1958 g.), i da bi usred potonjeg bili zastupljeni «inozemni Francuzi» . Rezolucijom od 13 prosinca 1946 g., Nacionalna Skupština je odlučila da bi 3 mandata (od 320 članova Vijeća Republike) pripadala ličnostima koje zastupaju Francuze u inozemstvu ; slučaj Afrike i Francuza nastanjenih u kolonijama i francuskim protektoratima je bilo zasebno raspravljano.

Usporedno s ovim skromnim zastupanjem usred druge Skupštine, Francuzi iz inozemstva su raspolagali u Parizu već prije drugog svjetskog rata s jednim zastupstvom sastavljenim od četiri ustanove koje su sakupljale «živahne sile» Francuske u svijetu (Savez francuskih trgovačkih komora u inozemstvu, Federacija francuskih nastavnika u inozemstvu, Federacija

francuskih ratnih veterana s prebivalištem izvan Francuske, Savez Francuza iz inozemstva osnovan 1927 g.). Ove su četiri ustanove zahtjevale da francuski državljani koji stvarno prebivaju u inozemstvu imaju mogućnost dati na znanje svoje zahtjeve, sugerirale su da jedno «Vrhovno Vijeće» sastavljeno u većini od članova izabраниh od Francuza iz inozemstva bude osnovano od Ministarstva vanjskih poslova.

Robert Schuman, tadašnji predsjednik vlade, i Georges Bidault njegov ministar vanjskih poslova, potpisali su dekret od 7 srpnja 1948 g. o osnivanju Vrhovnoga Vijeća Francuza u inozemstvu (CSFE) . Trebao je biti sastavljen od 55 članova, i prvi izbori su se zbili u proljeću 1950 g. u 70 zemalja (osim Afrike) prema modalitetima koje je odredilo ministarsko rješenje od 10 prosinca 1949 g. potpisanog od Roberta Schuman-a . Ovaj tekst je pokrenuo dvije ideje: s jedne strane, bolje upoznati iseljene sunarodnjake, nametnuvši njihovo upisivanje u konzulatima, i s druge strane, poticati njihovo sakupljanje s tim da ih se pozovu na pridruženje jednom društvu ili jednoj francuskoj «ustanovi», da bi mogli glasati . Izbori su se dakle trebali organizirati na dvije razine ; najprije u društvima, svaka priznata ustanova je birala svoje izaslanike (razmjerno broju svojih članova), zatim je taj zbor «izaslanika» birao zastupnike u Vrhovnom Vijeću Francuza u inozemstvu (CSFE) .

Ustav od 28 rujna 1958 g. je odredio u svom članku 24 da «Francuzi nastanjeni izvan Francuske zastupljeni su u Senatu» . Dvije odredbe, od 15 studenoga 1958 g. i od 4 veljače 1959 g., su uredile ovo zastupništvo i izmjenile su Pravila V.V.F-a (CSFE) . Ovaj je zadržao svoju savjetodavnu ulogu i postao je jedini birački kolegij za izbor senatora iz inozemstva, čiji je broj povećan od 3 na 6 (Afrika je odsad uzeta u obzir) . V.V.F. (CSFE) je tada imao 84 biranih članova . Na izborima 1962 g., s obzirom na pod-zastupanje Europe i Amerike, broj senatora iz inozemstva je povećan na 9.

Temeljna reforma je međutim provedena sa zakonom od 7 lipnja 1982 g., pod predsjedništvom François Mitterrand-a i tadašnje vlade ljevice . To se provelo iako je bilo notorno da su Francuzi nastanjeni u inozemstvu glasali u većini za kandidate desnice . Ovaj zakon uspostavlja izbor izaslanika u V.V.F. (CSFE) općim pravom glasa, i senatori iz inozemstva, čiji je broj povećan na 12, su izabrani od samih biranih članova V.V.F.-a (jer je još bilo 21 članova izabраниh od ministra vanjskih poslova, s obzirom na njihove kompetencije).

Zbog razine neglasanja na izborima 1997 g. (24% glasača) i 2000 g. (19% glasača), osnovano je 2000 g. jedno privremeno povjerenstvo za reformirati V.V.F.-a . Konačni izvještaj koji je sastavio je predložio niz reformi, uvedene vladinom odredbom i ministarskom naredbom s nadnevkom od 25 kolovoza 2003 g. . Novo uređenje je bilo dovršeno sa zakonom od 9 kolovoza 2004 g., koji je osnovao Skupštinu Francuza iz inozemstva (AFE) . Ovaj novi naziv je imao nakanu ustanoviti ideju da Francuzi nastanjeni u inozemstvu sačinjavaju jednu posebnu javnu zajednicu . Broj imenovanih članova nove Skupštine Francuza iz inozemstva smanjen je na 12, s namjerom da se Skupština pretvara u ustanovu sastavljenu isključivo od biranih, uključivši i svog predsjednika . Isto tako, izborna karta je izmjenjena, broj biranih članova je povećan od 150 na 155, dok je broj izbornih okružja prešao od 48 na 52 . Ova prva etapa reforme bi trebala biti nastavljena s proširenjem nadležnosti dodjeljene Skupštini Francuza iz inozemstva.

Danas, Francuzi u inozemstvu tvore dakle jednu posebnu skupinu usred nacionalne zajednice. Riječ je o nezanemarivoj demografskoj podskupini od više od 2.100 000 iseljenih osoba . Cilj je Skupštine (AFE), koja je naslijedila V.V.F.-a (CSFE), omogućiti Francuzima nastanjenih

izvan Francuske, usprkos njihove udaljenosti, da sudjeluju u nacionalnom životu i da se čuje njihov glas . «Savjetnici» koji sastavljaju Skupštinu Francuza iz inozemstva zastupaju ove Francuze pri službenim vlastima i brane njihove interese.

Skupština (AFE) je još uvijek 2010 g. predsjedavana od ministra vanjskih i europskih poslova, sastavljena je od 155 članova (zvani «savjetnici»), biranih za 6 godina (i napola zamjenjeni svake 3 godine), općim pravom glasa od Francuza upisanih na konzularnim biračkim listama . 12 senatora koja zastupaju Francuze izvan Francuske su njeni članovi po pravu . Tim 167 članova (155 + 12), treba dodati 12 kvalificiranih ličnosti, izabrane od ministra vanjskih i europskih poslova za 6 godina (isto tako napola zamjenjeni svake 3 godine), s obzirom na njihove kompetencije u pitanjima koja se tiču općih interesa Francuske u inozemstvu.

U svojstvu Predsjednika Skupštine Francuza u inozemstvu, ministar vanjskih i europskih poslova opet određuje ciljeve i prioritete Skupštine . Kolegij od 3 podpredsjednika ima zadatak razmišljanja, predlaganja, ožvljenja i komunikacije, pokreće radnje Skupštine i izvješćuje Predsjednika . Senatori, što se njih tiče, prenesu prijedloge, predstavke, rezolucije, i želje pri Senatu, Nacionalnoj Skupštini i Gospodarskom i socijalnom Vijeću : mogu također podastrijeti zakonske prijedloge ili amandmane zakonskim nacrtima i prijedlozima, uzimajući u obzir težnje Francuza nastanjenih u svijetu (uključujući i one nastanjene u Hrvatskoj).

Birani «vijećnici» imaju za glavnu svrhu zastupati Francuze iz inozemstva, i njihovo poznavanje prilika u svojoj dotičnoj zemlji omogućuje Skupštini (AFE) raspolagati informacijama nužnih za izvršenje svojega zadatka . Posebne kompetencije kvalificiranih ličnosti su također od koristi za Skupštinu (AFE) . Članovi Skupštine (AFE) se organiziraju u skupine (3 sada) . Plenarna Skupština se održava dva puta na godinu u Parizu, u ožujku i u rujnu . Između sjednica, jedan Ured (od 31 članova) osigurava nastavak radnja i sakuplja se četiri puta u godini (u ožujku, svibnju, rujnu i prosincu) . Članovi Skupštine (AFE) su raspoređeni usred specijaliziranih povjerenstava, koji pripremaju izvještaje podnesenih Uredu ili Plenarnoj Skupštini . Ima pet stalnih povjerenstava (kulturna i nastavnička pitanja, društvena pitanja, gospodarska pitanja i financije, zakoni i uredbe, Europska Unija), i dva privremena povjerenstva (ratnih veterana osnovano 1991 g., i o sigurnosti Francuza u inozemstvu osnovano 2006 g.) . Radne skupine ad hoc mogu također biti osnovane (na primjer: one posvećene «novim tehnologijama», «osiguranju Francuza čija su dobra negdje zapljenjena»,«komunikaciji»). Generalno Tajništvo osigurava vezu s raznim administracijama, osigurava komunikaciju usred i izvan Skupštine (AFE) . Postavljen pod autoritetom kolegija Podpredsjednikâ, Generalni Tajnik upravlja proračun i pomaže razne skupine Skupštine (AFE) u njihovim upravnim zadaćama, dostavlja članovima potrebne informacije i dokumentaciju korisne obavljanju njihovog mandata, i osigurava očuvanje arhive Skupštine (AFE) .

Pariz, 14 ožujka 2010 g.

Marc GJIDARA

Profesor emeritus Pariškog Sveučilišta
Voditelj partnerstva sa Zagrebačkim i Splitskim Sveučilištima

Preveo s francuskog: Branimir Grabić